

KROG MADRIDA JE BIJE ODLOČIL NA BITKA

Rebelne čete so z vso silo u-
darile proti Madridu in
madridski prebivalci že
lahko opazujejo krvavo
bitko s streh svojih hiš.

MADRID. — Rebelne čete ge-
nerala Franco so včeraj obno-
vovali ter s pomočjo letal in o-
bsejnih tankov pregnali vladne
sile iz mesteca Mostoles.

Rebelne čete so odprle tri bom-
barde, ki so bombardirale
Mostoles, nato pa začela obstre-
ljati vladne čete pred me-
stom.

Štill je napad s tanki, ki
so jih pripeljali ob petih
urah v Mostoles ob petih
urah. Vladni miličniki so se
upirali mehanični pre-
stavi.

Rebelne čete so se nazadnje
umaknile, sicer bi jih bili
zaleteli umakniti proti Ma-
dridu.

Se je jim pojavila nad-
nagla rebelna letala, ki
so jih napadla s silovitimi o-
strelnimi puškami. V bitki
je padlo 300 delavskih miličnikov.

Rebelni prebivalci zdaj vi-
da stvar postaja resna. S
madridskih hiš lahko opa-
jajo glavne mesta republi-
ke mesta grme topovi in
strojnice. Vse madrid-
ske hiše so se večino zapu-
stale, kajti delavci so vzeli puš-
ke in ostre puške in jih pri-
pravljajo za obrambo.

Če se bo rebelno napo-
sredilo zavzeti Madrid,
moral svojo zmago drago
plačati, kajti mesto se ne misli
pusti brez vojske.

Rebeli divjajo v bližini Ge-
nove, ki je glavno mesto republi-
ke. Rebeli so jih pri-
kopali ter jih pokosili s
puškami do zadnjega moža.

Nov grob
Včeraj jutraj je po tri letni
preminul rojak Joseph
Mlinsek, star 72 let. Doma je bil
v Slavoniji na
odkoder je prišel v
prej 36 let. Tu za-
žaljuje soprogo Amelio,
Anno Perovič in vnukinjo
Marie Fiftolt in vnučkinjo
Nikola, HBZ. Pogreb
se vrši v petek jutraj ob
žalosti na 14701
Ave. v cerkev sv. Pavla
40 St., in na pokopali-
šču Calvary pod vodstvom Au-
gusta E. Svetka.

Seja
Včeraj zvečer, v sredo, se vr-
šila zenska kluba Sloven-
skega doma na Holmes Ave.
bo ob 8. zvečer. Čla-
ni so vabljene, da se polno-
stno udeležijo.

Račune za plin
Naša lahko plačate vaše
račune za plin in elektriko.

Amerika se približuje fiziolo- mu standardu

Kitajski fižol postaja izredno važen ekonomski činitelj v
deželi, ker se ga lahko rabi v industrijske svrhe in
za prehrano prebivalstva.

CHICAGO. — Kaže, da pro-

slavljeni ameriški življenjski
standard počasi lega v grob.
Ekonomski depresija, ki je bu-
nila na dan 1. 1929 in katere po-
sledice nismo še preboleli, ga
davi. Na njegovem grobu pa bo
zrastel fižolov življenjski stan-
dard, zgrajen na podlagi kitaj-
skega ali sojnega fižola (soy-
bean). Tega fižola se namreč
čedalje več sadi v Ameriki in
zanj so se začeli zanimati poleg
farmerjev in industrijalcev tudi
špekulantje na čikaški žitni bor-
zi, ki je videla že marsikateri
dan večji promet s tem fižolom
kot n. pr. z ržjo ali koruzo.

Pred depresijo je bil ta fižol
skoro nepoznan v Ameriki, zad-
nja leta pa se je tako razširil, da
je na četrtem mestu, kar se tiče
farmarskih dohodkov od polj-
skih pridelkov.

Kitajski fižol vobče postaja
izredno važen ekonomski fak-
tor v deželi. Služi za ceno
prehrano in v industrijske svr-
he. Ni ga pridelka ali sadeža, ki
bi se dal porabiti v tako različ-
ne svrhe kot sojni fižol. Iz nje-
ga dobivajo nadomestilo za mle-
ko, maslo, jajca, meso, moko,
žitne produkte in tudi za barve,
olje, les, papir in mehkejšo ko-
vino. Poleg tega je tudi dobra
krma za živino in izvrstno gno-
jilo.

Amerika je odkrila porab-
nost tega poljskega sadeža, ki
je doma iz Mandžurije, šele z
nastopom depresije. Prej je bil
v ameriškem gospodarstvu ne-
znaten činitelj, danes ga pa sa-
de farmerji po vseh državah,
ker je eden izmed najhvaležnej-
ših pridelkov. Tudi uspeva po-
vsod.

Tudi avtni magnat Ford se je
začel zanimati zanj. Zdaj gradi
ogromno tovarno za predelova-
nje fižola v razne industrijske
(Dolge na 3. str.)

OMEDLEL ZARADI ČETVOR- ČKOV

SENATH, Mo. — Zena Ja-
mesa Bridgesa, najeminskega
farmerja v južnem Missouriju,
je sinoči porodila četvorčre —
tri deklice in enega fantka. Mo-
ža je vest o tem tako pretresla,
da je omedlel. Dva otroka pa
sta kmalu po rojstvu umrla.

Povratak iz stare domovine

Iz Lokavca pri Ajdovščini se
je zadnji teden vrnila k svoji-
mu soprogu Felixu Vidmarju,
15929 Saranac Road, Matilda
Vidmar s sinom Feliksom in
hčerko Eno. V stari domovini
so bili od meseca decembra
1933. Dalje se je z obiska v sta-
ri domovini vrnila tudi Mrs. M.
Videtič. Na potu v Ljubljano
pa se nahaja Mrs. Pavlina Ze-
rovnik, ki je bila tu na obisku
pri svojem sinu Fredu Zerovni-
ku približno eno leto. Vsi so po-
tovali s posredovanjem tvrde
Kollander.

Datum koncerta prestavljen

Poročano je že bilo, da se bo
vršil koncert pevskega zbora
"Cvet" v ponedeljo dne 8. no-
vembra. Danes pa se nam po-
roča, da se je datum koncerta
prestavilo na nedeljo dne 15.
novembra in to zaradi več važ-
nih vzrokov. Koncert se bo vr-
šil v nedeljo 15. t. m. v Sloven-
ski delavski dvorani na Prince
ave.

UREDNIK JE PRESENE- ČEN

NEW YORK. — Wilford J.
Funk, urednik tedenske revije
'Literary Digest', ki je pred vo-
litvami izvedla poskusno pred-
sedniško glasovanje, katero je
izpadlo v prilog Landonu, je pre-
cej presenečen spričo včeraj-
šnjega volilnega izida. To je bi-
lo prvič, da so predsedniške vo-
litve drugače izpadle, kakor je
kazal rezultat poskusnega gla-
sovanja te revije. Funk zdaj
pravi, da so se morali volilci
zadnji trenutek premisliti.

Slovo od vratolomnega poklica

Te dni se mudi v Clevelandu
44-letni Henry Roland, katere-
ga imenujejo "človeško muho",
ker se je preživljal s tem, da je
plezal po stenah hiš v vrto-
lavne višine ter se postavil na
glavo na strehah večnadstrop-
nih hiš in časih tudi nebotični-
stov. V tem poklicu se je udeje-
stvoval 16 let. V tem času je
nastopil 2.500 krat, kar pomeni,
da je prav tolikokrat postavil
svoje življenje na kocko. Zdjaj
pa mu je tega dovolj in pravi,
da ne bo več nastopal v vlogi
"človeške muhe". O ženskah
pravi Roland, da se mu vidijo
bolj krvičejne kot moški. "Ka-
dar sem plezal po steni v višino,
so bile ženske vedno v prvi vr-
sti in vedno se mi je videlo, da
mi ne žele baš uspeha..."

"It Can't Happen Here"

V Zveznem gledališču (Fede-
ral Theatre) na Prospect in E.
9th St. igrajo te dni Sinclair
Lewisovo dramatisirano delo
"It Can't Happen Here", ki je
naperjeno proti fašizmu v A-
meriki. To delo je bilo postavlje-
no na oder istočasno v 25 veli-
kih ameriških mestih. Za stvar
vlada veliko zanimanje širom
dežele. Igralo se jo bo še ta in
prihodnji teden (ob večerih, za-
četek ob osmih). Uprižarjanje
se vrši pod pokroviteljstvom in
v režiji zveznega gledališkega
projekta.

Davey ostane governor

Neuradna poročila o štetju
glasov v 5.469 izmed 8.600 vo-
lilnih precinktov v Ohiju kaže-
jo, da je dobil demokratiški go-
verner Davey več blizu 89 tisoč
glasov več kot njegov republi-
kanski tekmeč, državni general-
ni pravdnik Bricker. Kaže, da je
bil izvoljen z večino nad sto ti-
soč glasov.

Prodajni davek in dvojna obveznost

Ohijski volilci so včeraj odo-
brili dva dodatka k državnim u-
stavi: prvega, ki odpravlja na-
laganje državnega prodajnega
davka na živila in drugega, ki
odpravlja dvojno obveznost
(double liability) delničarjev o-
hijskih bank.

V bolnišnici

V Glenville bolnišnici se je
podala Mary Zupančič, 1364
East 65 Street. Prijateljice so
prošene, da jo obiščejo. Na-
haja se v sobi št. 115.

Klobase pri Zadrugi

Slovenska zadruga zveza
naznanja, da se zopet dobivajo
v njihovih trgovinah domače
riževe in krvave klobase.

POVZROČITELJ VOLILNEGA PLAZU

Franklin Delano Roosevelt, predsednik Združenih držav
in oče "New Deal," povzročitelj včerajšnjega volilnega
plaza, ki je pokopal pod seboj Landona, Liberty ligo,
Hearsta in Coughlina.

Thomasove napovedi so držale

NEW YORK. — Socijalistič-
ni predsedniški kandidat Nor-
man Thomas se je izkazal za
dobrega političnega preroka.
On je prerokoval, da bo Roose-
velt ponovno izvoljen z ogrom-
no večino, da bo Coughlinova
"Unijska stranka" z Lemkejem
na čelu kandidatne liste odločil-
no tepena v vseh državah, kjer
bo prišla na glasovnico in da bo
dobil on več glasov kot 1. 1932,
ko je dobil 800 tisoč glasov. Pr-
vi dve napovedi sta se uresniči-
li, ali se je uresničila tudi tre-
tja, pa ni še znano.

Thomas je tekem volilne kam-
panje prepotoval okrog 17 ti-
soč milj ter imel tekem zadnjih
treh mesecev povprečno po dva
govora dnevno. Zadržanje ame-
riškega ljudstva tekem kampa-
nje je zelo pohvalil. "Se nikdar
nisem videl pristranejši gosto-
ljubnosti, kakor sem je bil de-
ležen tekem letošnje kampa-
nje," je dejal. "Mislim, da je de-
žela prilično pripravljena razu-
meti in sprejeti socializem." Tudi
komunistični kandidat E. Browder
se je pohvalil, češ, da se je tudi
za komunizem obrnil na boljše
bolje v Ameriki. "Na vseh
22 tisoč milijah kampanjskega
potovanja sem naletel samo na
dve slabi točki: v Tampu, Flori-
da in Terre Haute, Indiana."

Najboljši romani

Literarni urednik cleveland-
skega dnevnika "Press" Elrick
B. Davis je mnenja, da so trije
najboljši ameriški romani, ki so
izšli letos, Jamesa T. Farrella
"A World I Never Made", Vin-
ceta Sheeana "Sanfelice" in L.
Adamiča "Cradle of Life" (Zi-
bel življenja).

Smrtna kosa

Umrli je poznani rojak Ma-
thew Milavec, star 68 let, stan-
ujoč na 1069 East 61 St. Po-
greb ima v oskrbi pogrebni za-
vod Frank Zakrjaska. Podrobnosti
poročamo kasneje.

Mussolini dalje neti vojno razpoloženje

PAVIJA, Italija. — Italijan-
ski diktator Benito Mussolini
je sinoči ponovno opozoril Ita-
lijane na vojne oblake, ki vise
nad Evropo ter dalje netil pla-
men vojnega razpoloženja fa-
šističnih podanikov. "Jaz sem
prepričan," je poudaril pred
navdušenimi pavijskimi fašisti,
"da hoste v vsakem slučaju pri-
pravljeni v hipu sleči svoje de-
lovne jopice ter obleči vojaške
uniforme."

To je bilo že drugič v enem
tednu, da je Mussolini opozar-
jal na vojno nevarnost in netil
vojno razpoloženje. V nedeljo
je grozilno "posvaril" Veliko
Britanijo, češ, naj le nikar ne
stavi zaprek njegovim imperi-
alističnim ambicijam, kajti Ita-
lija bi se ji znala postaviti po
robu, obenem pa bi znalo to za-
netiti splošno evropsko klanje.
Obenem je Angliji namignil, da
je pripravljen priznati njene
interese v Sredozemskem mor-
ju, seveda, ako Anglija prizna
priklonitev Etiopije k italijan-
skemu "imperiju."

Sinoči je ponovno izjavil, da
je Italija popolnoma priprav-
ljena braniti svoje pridobitve v
Etiopiji. Dalje je bombastič-
no izjavil, da "predstavlja ita-
lijsko ljudstvo ob 15-letnici fa-
šizma sliko politične in eko-
nomske duhovne enotnosti, ka-
kršna ni nikdar obstojala v
zgodovini nobenega ljudstva."

VLADNA SPREMEMBA V AVSTRIJI

DUNAJ. — Vlada kancelarja
Schuschnigga je včeraj podala
ostavko, nakar je Schuschnigg
tako sestavil novo vlado, iz
katere je izključil dosedanjega
finančnega ministra Ludwiga
Draxlerja, trgovskega ministra
Fritza Stockingerja in podkan-
clerja Baara Barrenfelsa. Na
njihova mesta je imenoval Ru-
dolf Neumayerja, Wilhelma
Taucherja in maršala Ludwiga
Hulgertha.

Roosevelt zmagal na celi črti

Nasprotniki predsednika Roosevelta in nje-
govega "New Deal" so doživeli strahovit
poraz. Predsednik je dobil skoro vse elekto-
ralne glasove. Landon je bil poražen
celo v Kansasu.

Plaz glasov za Roosevelta je prinesel zmago tudi gov.
Daveyju in kongresniku Sweeneyju.

Včeraj je bil Rooseveltov
demokratski tekmeč so se umak-
nili iz volilne tekme, da pridol-
ilici so mu izrekli zaupnico z
večino, ki je presenetila tudi
največje optimiste. Njegovi na-
sprotniki, vključno Liberty li-
go, Hearsta in Coughlina, so bi-
li strahovito tepeni, dasi so i-
meli na svoji strani pretežno ve-
čino ameriških časopisov, naj-
srditejši gromovniki in skoro
ves težki kapital. Landon se je
izgubil pod plazom glasov, ki so
dali Rooseveltu, kakor kaže,
skoro vse elektoralne glasove.
Rooseveltova včerajšnja volilna
zmaga je bila po vsem videzu
celo sijajnejša od one 1. 1932.

In kaže, da je plaz glasov za
Roosevelta in njegov "New Deal"
prinesel demokratom še več se-
dežev v zveznem kongresu kot
so jih imeli doslej. Danes zju-
traj je bil Roosevelt na volil-
nem mestu v 45 državah, ki
predstavljajo skupno 531 elek-
toralnih glasov. Landon je vo-
dil samo v treh državah, v Mai-
ni, New Hampshire in Vermon-
tu, ki imajo 12 elektoralnih gla-
sov. L. 1932 je Roosevelt zma-
gal s 472 elektoralnimi glasovi
proti 59 glasovom za Hoo-
vera.

V Ohiju je Roosevelt poma-
gal do zmage tudi governerju
Daveyju in Coughlinovemu pri-
stažu, kongresniku Martinu L.
Sweeneyju, ki bi bila nedvom-
no ob porožen, če bi ne bila
na isti listi z Rooseveltom.
New Work, Pennsylvania,
Illinois, Indiana, California itd.
so odobrile Roosevelta. Tudi
Minnesota se je izrekla zanj, ob-
nem tudi za farmarsko - de-
lavske kandidate, katerih de-
mokrati tekmeč so se umak-
nili iz volilne tekme, da pridol-
ilici so mu izrekli zaupnico z
večino, ki je presenetila tudi
največje optimiste. Njegovi na-
sprotniki, vključno Liberty li-
go, Hearsta in Coughlina, so bi-
li strahovito tepeni, dasi so i-
meli na svoji strani pretežno ve-
čino ameriških časopisov, naj-
srditejši gromovniki in skoro
ves težki kapital. Landon se je
izgubil pod plazom glasov, ki so
dali Rooseveltu, kakor kaže,
skoro vse elektoralne glasove.
Rooseveltova včerajšnja volilna
zmaga je bila po vsem videzu
celo sijajnejša od one 1. 1932.

Ljudstvo je spregovorilo.
Vsak Američan bo sprejel to od-
ločitev ter delal za skupno stvar
za dobro naše dežele. To je duh
demokracije. Jaz vam iskreno
čestitam.

Predsednik Roosevelt, ki je
bedel do pol dveh zjutraj, je
Landonu odgovoril v zahvalni
brzjavki, da upa, da se bodo
zdaj "vsi Američani združili za
skupno stvar."

Landonovi je sledila brzjav-
na čestitka republikanskega
podpredsedniškega kandidata
Knoxa, ki je brzjavil: "Ame-
riško ljudstvo je jasno izrazilo
svojo voljo. Jaz Vam čestitam k
zaupnici, katero je Vam izre-
klo."

Republikanski kampanjski na-
čelnik Hamilton je do zadnjega
upal, da se bo položaj obrnil na
bolje za Landona. Sele, ko sta
Landon in Knox čestitala Roo-
seveltu k zmagi, se je podal ter
priznal — najhujši republikan-
ski poraz v moderni ameriški
politični zgodovini.

Frank J. Lausche je bil izvoljen

Kakor kažejo še nezaključena
poročila o izidu včerajšnjih vo-
litev, se nahaja med zmagovalci
tudi mestni sodnik Frank J.
Lausche, ki je kandidiral za
okrajnega sodnika proti sodni-
ku Pearsonu. Izgleda, da je
dobil približno dve tretjini za ta
urad oddanih glasov. Lausche-
to so nedvomno v veliki meri
pomagali do zmage tukajšnji
tujejezični listi, ki so ga vse-
skoz podpirali. Natančnejše
poročila o izidu volilne tekme
bomo prinesli jutri.

Delavska šola

Prihodnji teden bo otvorje-
na Delavska šola, ki ima svo-
je prostore na naslovu 1524
Prospect Ave. Poučuje se ob ve-
čerih in sicer o principih komu-
nizma, elementih politične e-
konomije, marksizmu - leniniz-
mu, zgodovini ameriškega de-
lavskega gibanja, ruski revolu-
ciji itd. Šolo vodijo komunisti.
Vpisovanje se bo vršilo prihod-
nji teden na gornjem naslovu
vsak dan od 9. dopoldne do 8.
zvečer.

Seja čitalnice

Jutri zvečer se vrši seja Slo-
venske čitalnice v čitalniških
prostorih v Slovenskem Narod-
nem Domu na St. Clair Ave.

Slovenski mladenič umrl

V torek ob pol štirih popol-
dne je po štiriletnem bolehanju
preminul Joseph Sterle, stan-
ujoč na 1245 E. 60 St. Bil je star
še 20 let. Tu zapušča žalujoče
starše Antona in Ano, brata
Antona in več drugih sorodni-
kov. Rojen je bil v Clevelandu
in je bil član društva "Cleve-
land", št. 126 S. N. P. J.

Pogreb se bo vršil v soboto
zjutraj ob pol enajstih iz hiše
žalosti na pokopališče Calvary
pod oskrbo pogrebnikov Jos.
Zelev in Sinovi.

Prireditve dr. "V boj"

Društvo "V boj", št. 53 SNPJ,
bo priredilo mešan program v
Slov. delavskem domu na Wa-
terloo rd. v nedeljo popoldne ob
treh. Na prireditvi bo govoril
Frank Zaitz, predsednik gl. nad-
zornega odbora SNPJ. Po odr-
skem programu se bo vršila do-
mača plesna zabava, na kateri
bo igral Barbičev orkester.

Klubov shod

Klub št. 27 JSZ bo priredil
javen shod v dvorani št. 1 S.
N. Doma na St. Clairju v soboto
zvečer ob sedmih. Glavni go-
vornik bo Frank Zaitz, urednik
"Proletarca." Po shodu ples in
prosta zabava. Vstopnina bo
prosta.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PIG. & PUB. CO.
VATRO J. GRILL, President
6231 ST. CLAIR AVE.—Henderson 5811
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto	\$5.50	
za 6 mesecev	\$3.00; za 3 mesece	\$1.50
Po pošti v Clevelandu v Kanadi in Mexici		
za celo leto	\$6.00	
za 6 mesecev	\$3.25; za 3 mesece	\$2.00
Zedinjene države za celo leto	\$4.50	
za 6 mesecev	\$2.50; za 3 mesece	\$1.50
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države		
za 6 mesecev	\$4.00; za celo leto	\$8.00

Entered as Second Class Matter April 23th, 1918
at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the
Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

TREZNOST ZMAGUJE!

Glavni poveljnik Ameriške legije Harry W. Colmery je naslovil na člane svoje organizacije članek, ki pomeni o stro lekcijo za vse tiste legionarje, ki vodijo ali odobravajo nasilno akcijo proti pripadnikom manjšinskih strank ali gibanj v Ameriki. Njegovo kritiko so izvali dogodki v Tampu in Floridi, kjer je nahujšana drhal, katero so vodili legionarji, napadla in razbila komunistični shod, na katerem je govoril komunistični predsedniški kandidat Earl Browder. Colmeryjeva lekcija se v jedru glasi: "To ni amerikanizem. To je nasilje, strahovanje. Ker smo mi proti komunizmu edine zato, ker propagira nasilno spremembo naše vladne oblike, se ne smemo diskreditirati s tem, da se sami poslužimo nasilja! Člani, ki se zatekajo k takim nasilnim metodam, s tem škodujejo svoj organizaciji in ameriški demokraciji. Čas je, da s temi elementi v naših vrstah obračunamo, če hočemo koristiti sebi in Ameriki!"

Colmeryjeve besede so logične in poštene. Pravi, pristni amerikanizem, na katerega podlagi je bila zgrajena današnja Amerika, odklanja nasilno zatiranje manjšinskih strank in gibanj. To ni amerikanizem, temveč klukanovstvo in fašizem! Člani Ameriške legije, ki niso Američani samo na jeziku, bodo nedvomno odobrvali Colmeryjeve besede ter se ravnali po njih.

Vsi tisti, ki propagirajo nasilno iztrebljenje komunizma v Ameriki, s tem ne delajo nobene usluge Ameriki in demokraciji. Vsak pritisk rodi protipritisk! In voditi boj proti komunizmu ali kateremkoli drugemu ekstremističnemu gibanju v znamenju srove sile in nasilja, se pravi napeljevati vodo na mlin ekstremistov. Če bi na primer v Terre Haute in Tampu pustili Browderja v miru govoriti, bi ga bilo poslušalo nekaj tisoč ljudi in v Ameriki bi šla mimo tega brez posebnega zanimanja. Bedaki pa so mu preprečili nastop na radiju in razbili njegov shod ter s tem povzročili v javnosti burjo ogorčenja, ki se je izkazala za tako sijajno reklamo za komuniste, da si sijajnejše niso mogli želeli. Colmery se tega zaveda, kar daje slutiti, da je Ameriška legija dobila v njem treznega in pametnega voditelja, ki razume, da Amerika ne bo mogla rešiti svojih pereh socialnih in gospodarskih problemov z nasiljem in strahovanjem. Vsak tak človek pomeni danes veliko pridobitev za Ameriko. Le, če bo na vodilnih mestih dovolj takih ljudi, bo Ameriki prizanešeno s kugo fašizma!

Ameriška legija je na svoji zadnji konvenciji sprejela resolucije proti komunizmu, nacizmu in fašizmu. Po konvenciji pa je zlasti pozabila na slednji resoluciji. Članek Westbrook Pegler je v tej zvezi opozarjal, da Zdržene države mrgole velikih in majhnih gnezdnarizma, katerim bi morala posvetiti nekaj tiste pozornosti, ki jo posveča komunizmu. Obenem jo tudi opozarja na tiste ponarejene "patriote," ki grme, da je vsakdo, kdor ne hodi v cerkev, komunist in da bi ga bilo treba deti iz kože. Kajti nikjer ni zapisano, pravi Pegler, da mora človek verjeti v Boga ali hudiča, da je lahko Američan, dokler verjame v ustavo Združenih držav in dokler je pripravljen braniti deželo pred sovražniki! Tudi Pegler je v pravem!

UREDNIKOVA POŠTA:

K ajzenponarski kulturi

Se v otroških letih, ko sem hodil v dvorazredno ljudsko šolo, smo večkrat čitali iz berila pesem o "Lenem Jakcu", kaj "Jakec rad vse postal bi, ali posel je nadležen, itd". Tudi naš Jaka rad časnikar postal bi, ali posel je nadležen, zato postal je zavijalec.

Jaka me je prav trdo za uho prijel 26. oktobra, to pa zato, ker sem pristopil k Cankarjevi ustanovi, to je pa že preveč, ker on ima menda vse trgovce pod klobukom. Več, Jaka, jaz ni sem dal cegarjev Jontezu, plačal pa sem pristopnino g. Medvešku, nadalje tudi Cankarjeve revije nismo prekrstili mi, prekrstil jo je Tone Grdina, za to je dobil cvek v njegovo gnezdo.

Jaka pravilno me tudi nisi razumel, ker delaš nekakšen vtis na javnost, da sem jih nazival "reve". To ni šlo nobenemu drugemu kakor Tebi in Lojzetu in vašemu ožjemu krožku, ker s prstom žugate in grozite, da nihče ne sme pristopiti k tej ustanovi. To je šlo le vam, reve domišljave. Jaka pravi, da so mi že marsikateri groz prineslo te reve, pa se bo zaobrnilo. Pri vas se je že. Hvaležen sem vsem mojim odjemalcem za naklonjenost. Jaka, tebi pa ne, ker mi še nisi prinesel nobenega. Da sem obogatel, sam veš, da ni mogoče, ker denar, katerega sem hotel hraniti za stara leta, mi je požrla slovenska banka, katere direktor in velik varovalec si bil tudi ti. Praviš, kaj jo kamo. To ni moja navada, jokati je vaša navada. Rečem ti pa še, da se takih ljudi ne bojim.

Z izobrazbo se sploh še nisem nikdar ponašal, ker sem že enkrat prej omenil, da naša povprečna izobrazba je plitva. Tudi ti nisi tako učen, kakor si domišljuješ, če imaš par razredov gimnazije, s tem se ni rečeno, da si bolj izobražen. Človek lahko hodi v šolo vse življenje, pa kljub temu ostane ceppec. Jaka, če me misliš osmešiti na tak način, se gotovo motiš, pa še bolj v tem, ker namiguješ, da me bodo spregledali in me ločili v trgovini. Jaka, te skrbi kar opusti in ni treba, da siviš radi mene, ker moja pozicija je precej sigurna in gledal bom tudi, da bo tako naprej.

Ker narodu v splošnem želiš tako dobro, posebno pa v trgovskem oziru, glej, da bodo različne trgovine izginile iz slovenske naselbine, ker jih je precej, ki ne delajo našemu narodu nobene časti. Porabi svoj prosti čas za kaj koristnega, ne vedno za bluf. Prosim te tudi, da kadar boš še kaj pisal, da ne boš tako neroden, da boš na koncu stavka skočil v žensko krilo. — John Filipič.

Iz urada Progresivnih Slovenk

Zadnja prireditev krožka št. 1. Progresivnih Slovenk, je izpadla dobro, vdeležba pri tej kartni zabavi je bila lepa in upam da si bo krožek št. 1. tudi nekaj finančno opomogel.

Pri teh krožkih se človek počuti domačega med domačimi, ko vidi te naše žene in dekleta, tako visoko razvite in inteligentne.

Stremljenje organizacije P. S. je za tem, da prične naše krožek. Pišite po daljne informacije samostojno misliti in da se budi v progresivnem duhu. Poslalo se vam bo potrebna naznaka, da se boste razvedrili, če ste potrebni v boljše razvedrilo, ter so tudi koristne v podkrepitve duha.

Od časa do časa se pri teh je organizacija namenjena si-

krožkih tudi vrše predavanja in sedaj ko so nastopili dolgi zimski večeri, so isti jako prikladni za razna predavanja. Torej kot so se v preteklosti vršila, je priporočljivo, da se pričnejo tudi to sezono.

Krožek št. 1 je v polni meri aktiven in v polni meri tudi vrši delo za doseg cilja, katerega si je naša organizacija začrtala. Pohvale vredne so v prvi vrsti naše krožkove uradnice, katere vedno streme, za večji in uspešnejši krožek.

Žal, da krožek št. 2 ne pokaže tiste agilne sile, in aktivne, kaj je vzrok? Upam, pa da bo sedaj ko so nastopili mrzlejši dnevi in dolgi večeri, naše somišljenice pri tem krožku mislile malo več na svojo aktivnost, ker brez agilnosti ni uspeha in da samo par članice dela, tudi ni pravilno. Vsake članice dolžnost je, da doprinese svojemu krožku svoj delež, svoj vsposobek, ker le v tej meri bomo rastle in se razvijale in si širile duha.

S tem namenom smo se tudi organizirale. Dalje bi priporočala, da greste sedaj v teh mladinskih dnevih na delo za nove članice. Vsaka članica naj privede k svojemu krožku po eno novo članico, pa bomo bilježile že lep uspeh.

Organizacija Progresivnih Slovenk, je storila daljni korak svojega napredka, namreč ustanovila je novi krožek z št. 3 in to zadnji četrtlet pri gospe Starmanovi, v Euclid, Ohio.

V resnici sem bila iznenadena, pri tako lepi vdeležbi novih članic. Pristopilo jih je ta večer 21 novih in poleg tega je še skoraj vsaka izmed teh, ko so bile zaprisežene, predlagala po eno nadaljno kandidatinjo. Upam, da bo ta krožek raste in se razvijal, da postane eden najboljših in zakaj tudi ne, saj je Euclid velika slovenska naselbina in znane so nam naše žene, katerih je veliko, da so razvedne, inteligentne in tudi ukaželjne, kar pri taki organizaciji, ki kot je naša, tudi največ šteje, ker v tej misli se je organizacija tudi ustanovila, za se duševno razvijati.

Upam, da se bo katera naša tamošnjih članica oglašila in opoteku tega novo organizirane krožka kaj več poročala. Jaz bi pripomnila le to, da kot glavna tajnica, Vam častitam cenjene somišljenice, želeč vam lepega napredka na vašem prizadevanju, tako, da boste kos svojim nalogam in boste rastle in se razvile v lepo cvetoče drevo.

Na tem mestu naj bo izrečena lepa hvala vsem, katere ste si prizadevale, da ste organizirale novi krožek, s takim lepim številom naših žena. Upam, da boste vredne, da se boste nazivale Progresivne Slovenke. — Hvala tudi Mrs. Starman za brezplačne prostore, kot tudi za prigrizek, članice Vam bodo za to hvaležne.

Ne pozabite tega, da so vam glavne uradnice vselej na razpolago z nasveti in vedno pripravljene vam tudi drugače iti na roko, saj zato smo se organizirale.

Torej pozdravljene nam naše Euclidčanke. Kje bo prihodnja postojanka?

Slovenske žene in dekleta, naprej na delo, zunanje naselbine, kjer vas je dovolj za ustanovitev krožka Progresivnih Slovenk, zberite se skupaj, 8 članic zadostuje, da tvorite svoj krožek. Pišite po daljne informacije na 16122. Huntmere Ave. Poslalo se vam bo potrebna naznaka in listine itd.

Organizacija Progresivnih Slovenk ni le lokalnega pomena za Cleveland, pravila govore, da je organizacija namenjena si-

Uredništvo "Enakopravnosti" z veseljem priobča dopise naročnikov, kar pa ne pomeni, da se strinja z izjavami ali trditvami dopisnikov. Uredništvo pove svoje mnenje o vsem na drugem mestu, v prvi vrsti v uredniški koloni. Rokopisov se ne vrača.

rom Z. D. našemu ženstvu. Slovenska žena vstani in budi si duha. Živimo pač v resni dobi, kjer je potrebno, da žena razume borbe, katere se danes odigravajo, posebno še v Evropi. Slovenskemu ženstvu, je taka organizacija kot je P. S. nujno potrebna, vsake žene bi bila dolžnost, da pristopi k tej organizaciji. Žene izven Clevelanda torej na delo, za ustanovitev novih krožkov. Storiš si boste samim sebi dobro, in vaši družini. Z udeleževanjem pri krožkih se boste vsposobile biti vredne žene in matere vaše družine.

Proslava 30-letnice društva "V boj" SNPJ

Cleveland, O.

V naši metropoli se nahajajo "človeki", ki vidijo vse ljudi bolne, samo oni so zdravi! Pa to ni nič novega. Nekdo je šla nekakšna komisija skozi bolni zavod, in je izpraševala umobolne vsacega posebej: Zakaj si ti tukaj, zakaj ti, in ti, dokler niso prišli do nekega bolnika, kateri jim je takole odgovoril: Jaz sem trdil, da so vsi ljudje blazni, ljudje so pa rekli, da sem jaz blazen! In poslali so me sem v ta zavod.

In tako je bilo tudi pred tridesetimi leti, ko so ustanovljali društvo Slovenske Narodne Podporne Jednote. Nekateri "človeki" so videli "rdeče barabe", so se jih bali in se celo pretstirali z revolverji. Saj tako mi je naš stari Jože Kunčič povedal, da je bila v Lorainu pred njega na mizo položena "pištola" z besedami: "Vi ne boste organizirali rdečega društva!" Ampak Joseph je bil bojevnik že v stari domovini. Hodi je na social - demokratske shode, poznal je že tam Etbina Kristana in tudi klerikalne "ajmohtarje", ki so delali preglavice socialističnim organizacijam. Dasi naš bojevnik Kunčič ni rabil sablje in ne puške, je pa vseeno premagal sovražnike social-demokratov v Lorainu in organiziral društvo št. 17 SNPJ, kljub temu, da so mu kljubovali nekdanji naprednjaki in nazadnjaki. In tako je še danes, ker se še vedno dobijo ljudje, ki hočejo zadaviti socializem s tem, da priporočajo nekaj, kar ne bo prav nič spremeniло sedanjega delavskega položaja. Ampak oni pravijo, da bomo zadovoljni, ker se je zacečila bula, brez da bi pomislili, da se bo še druga bula ponovila in lahko še več, dokler oba konja, demokratov in republikancev ne pogineta.

Pa naš Kunčičev Jože ni bil zadovoljen samo z društvom S. N. P. J. v Lorainu, O. V letu 1906, avgusta meseca je prišel v Collinwood in si poiskal delo v New York Central car shops. In začel je nagovarjati rojake, sodelavce, da bi organizirali in ustanovili društvo in ga priklopili k Slov. Nar. Podp. Jednoti. Tega nagovarjanja se je Jože največ poslužil opoldan ob "lunch" uri.

Pri pridobivanju prosilcev za novo društvo, je bil Kunčič v podporo Dominik Blumel. Tudi on se je razumel na organizacije, saj je bil vpisjen na Jesenicah v železni tovarni. In tudi on se je razumel na socialdemokracijo. Tako so na Martino v nedeljo v letu 1906 sklicali sestanke na E. 158 cesti, blizu Waterloo. Društvo je bilo organizirano, dobilo ime "V boj", (kred niso imeli literatur, so enostavno dali ime društvu "U-da", št. 748 SNPJ. Darovalo je tudi delnice Slov. Del. Doma te društva in jih še posedu-

SKRAT

Drobni ocvirki

Rojak Wm. Vidmar, pomočnik okrajnega prosekutorja, je v nedeljo po radiju priporočal clevelandskim rojakom, da se "spreobrnejo" in postanejo republikanci, češ, dovolj dolgo so že demokrati, da niso še nič dobili. Jaz mislim, da se je fant malo preneglil, ko je govoril, da demokrati niso še nič dali clevelandskim rojakom. Kaj pa trgovina z žganjem poleg pokojne "domače" in "najbolj varne" banke na svetu? Ali ni to tudi uspeh? Ali bi nam morda dali republikanci dve taki štacuni?

Tekom minule volilne kampanje se je mnogo pisalo o tisočakih, ki jih dolguje sodnik Pearson propadli banki Standard Trust. Niti besedice pa nikjer o tem, da imamo v Clevelandu na primer še druge politične "veličine", ki so si tudi sposodile čedne vsotice. Na primer okrajni prosekutor Cullitan si je bil sposodil, če se ne motim, od pokojne "domače" banke, okrog sedemdeset tisočakov. Ali jih je že vrnil?

Prijatelj Jože, ki je še "ledik in frej," bi rad vedel, ali je "samski," kakor navadno pišem jaz, ali "samec," kakor pišejo poslednji nekateri moji poklicni tovariši. Jaz sem mnenja, da je oboje, jaz pa samo še eno. Samec je namreč vsak moški, poročen ali neporočen, cel ali počen, na drugi strani je pa vsaka ženska samicca. In dokler se moški ne zaleti v zakonsko kletko, je poleg tega tudi še-samski, ženska pa-samska. Jože je torej oboje, torej srečen samski samec, dočim smo podlegli čarom romantičnejšega spola oz. postali žrtve srčne mrzlice, samo še—ubogi samec.

Zadnjič sem čital o prilikavih "divjakih," katere so privleli iz neke južnoafriške puščave v Johannesburg in ki se niti zmenili niso za niklajste in srebrne novce, ki so jim jih metali pred noge radovedni gledalci. Ti prilikavci namreč še ne poznajo denarja. Srečni ljudje! Denar, povzročitelj najslabšega med slabim, jim je tuj! Trikrat srečni ljudje!

Neki gostilničar je sporočil lokalnemu listu: "Dobili smo dovoljenje za točenje žganja. Odpri smo do treh zjutraj." Urednik je debelo pogledal zadnji stavek. "Presneto vendar! —kje neki je dobil tako močno odvajalno sredstvo?"

bilo pravo ime.) John Prusnik je bil prvi predsednik in Dominik Blumel prvi tajnik.

Danes ima društvo še samo Jack Bobnarja kot ustanovnega člana. Prusnik je član društva "Mir", SNPJ, Dominik Blumel počiva na Lake View pokopališču. Louis Starman poseduje mlekarno v Euclidu, O. in je član društva št. 158 SNPJ. Nekaj članov je šlo v staro domovino, za nekaj jih ne vem.

Društvo je pa šlo in gre naprej. Sedaj šteje 472 članov v odraslem oddelku in 150 v mladinskem. Poleg tega je ustanovilo angleško poslušajoče društvo "Strugglers", št. 614 S. N. P. J., žensko društvo "Svoboda", št. 748 SNPJ. Darovalo je tudi delnice Slov. Del. Doma te društva in jih še posedu-

(Dalje na 3. str.)

Zlarin - otok žensk

Zlarin je majhen otok pred Sibenikom. Skalnati je in pust — goli sivi Kras z nekaj dehtečega smilja in kovilja, matrine dušice in kuša. Nad njim azurno, modro nebo, kar ko sonce, okrog njega morje, bistro, kristalno, valčki, ki se igrajo in ga božajo. V morskih globinah rasto korale, rdeče in trde, najnovejši ponos naše obrti. Dovolj barve in poezije, dovolj slane, vlažnega vetra, ki ustvari pravljico o Koralski princesi, ki svojo lepoto zapeljuje ribiče v nezane in daljnje dežele, da se nikoli več ne vrne. Vse je originalno, običaji in življenje, potovanja in skromni domovi z voltami, portali in skodlič. In vendar je tu doma siromaštvo, kakor malokje.

Če pazljivše opazujete življenje otokov, boste kmalu zapazili, da je na otoku čudno malo moških, da je to skoraj izključno otok žensk. Zlarin ima 1500 prebivalcev, a od teh je komaj polovica stotina moških, vsemi uradnimi osebami, financ in orožjem. Moških domačinov sploh ni, razen starcev in otrok. Vsi so šli za delom v druge kraje, ker jih rodna gruda ne more hraniti. Naša bogata in plodna domovina nam dovolj kruha za svoje sinove, oni odnesejo, kljub bogatim žetvam. Bolezen našega časa. Selijo se. Brez vizamov in potnih listov, pogostokrat kot žrtve dobičakežljivega gentov. Žene ostajajo same, obdelujejo travo in suho rdečo zemljo, same lovijo ribe, same našajo tovore na lastnih glavah, da se sili njih tenke noge in vitke postave. Samo otok, da varujejo v potu lastnega obraza, mače ognjišče, rodno hišo in čast rodbine.

Dekleta se ponavadi poroče že s 15 ali 16 letom. Z možem žive le nekaj mesecev, redkokdaj leto ali dve. Nato mož odide, pek je ta odhod in vendar se ne prelje nič ena solza. Žena ostane ponosna, samozavestna s težkimi dolžnostmi. Živi v spominu na ki vzklijejo od časa do časa bolj živo, ko daja prinese pismo ali celo denar. Življenjska borba s soncem in burjo, s skalo in plodno zemljo jim zariše v obraz že ostre poteze, a njihov pogled je kljub temu pridušenega ne odveša z njihovega telesa in zagorelega obraza. Pri pogledu na ti vstane v duši podoba premnega moške, ki ji odveša z obraza sled zatajevanega ljubezni — kljub temu, da živi vse življenje ob strani moža in gospodarja — ali morda prav zato?

Zlarin ni izjema. Takih ženskih vseh mate po Dalmaciji vse polno, kjer vedno vi veliko zvestih Penelop, ki desetletja kajo na svoje moke, ki se vrnejo iz tujine in vli — samo da jim žena zatise oči in jih položi v domačo zemljo.

Življenjska vsebina teh žen je zelo malo delo, ne zase, nego za otroke, za rodbino, za čast rodbine. Zakonsko življenje jim je le kratka epizoda, ki se pri nekaterih konča od časa do časa, a pri drugih niti to ne. Vendar je ta žena zdrava, polna življenjske krepke in ponosna. Doživeti 100 let na Zlarinu ni redkost.

Irun - kup razvalin

Usoda Iruna je zapetena, mesto je rokah upornikov. A borba za njegovo sest je bila izredno trda. Najhušji boj se bil za most, ki veže Španijo s Francijo. Pomniške čete so ga zavzele s strojnimi topi, drugače ni šlo. General Mola je dal povelje: "Irun ali smrt!" Vojski so se bogali. Rajši kakor čakati na smrt, so vzeli Irun.

Toda zmagovalci ne bodo imeli posebnega veselja s tem krajem, odštevi strategija važnost postojanke. Ko so vkorakali v Irun, je bilo vse v dimu in plamenih. Vse čete so razstrelile skoro vsa večja poslopja, tudi del pokopališča je zletel v zrak. Mrtvi so ležali povsod naokoli. Nastali so jih veliki tisoč.

Uporniki so zelo odločno postopali z vladnimi vojski, ki so jih zasačili v zavzetih postojanki. Kdor je imel orožje pri sebi, bil neusmiljeno usmrten. Mrtve niso nikoli pokopali. Trupla ležijo in gnijejo še zdaj na ulicah.

Prebivalstvo, izčrpano od strahu in porov bratomorne vojne, je že prej zbežalo čez mejo v Francijo, tik pred izpraznitvijo pa so zbežali tja še zadnji, ki so ostali v Irunu do odločitve. V Hendayu so Francozi begunce gostoljubno sprejeli. Tudi par sto milijonov se je umaknilo na francosko zemljo. Razorožili so jih ter poslali v Bar celono.

Zaradi nastalega položaja je zdaj vse za med Francijo in madridsko vlado na mejnem sektorju pretrgano. Uporniki pa takoj poslali k francoskim mejnim oblastem polkovnika s prošnjo, naj vzpostavijo z uporniki prijateljske zveze.

UREDNIKOVA POŠTA

30-letnica društva "V boj", SNPJ

(Dolje z 2. strani)

nad \$13,400 in je največji članar SDD.

Društvo je bilo aktivno tudi v času republiškega zbiranja. Pri združevalni konvenciji leta 1921 sta društvo zastopala delegata John Gorjanc in Kotnik. Kotnik je deloval v Clevelandu in izdajala tukaj svoj list. Njegov predlog je bil, da se po tej konvenciji sočlani člani društva Slov. D. zbirajo, katera se je združila s SNPJ k društvu "V boj".

V decembru 1924 se nam je prišlo na šolsko društvo "V boj". V tem času je bilo društvo v Clevelandu in izdajala tukaj svoj list. Njegov predlog je bil, da se po tej konvenciji sočlani člani društva Slov. D. zbirajo, katera se je združila s SNPJ k društvu "V boj".

V decembru 1924 se nam je prišlo na šolsko društvo "V boj". V tem času je bilo društvo v Clevelandu in izdajala tukaj svoj list. Njegov predlog je bil, da se po tej konvenciji sočlani člani društva Slov. D. zbirajo, katera se je združila s SNPJ k društvu "V boj".

V decembru 1924 se nam je prišlo na šolsko društvo "V boj". V tem času je bilo društvo v Clevelandu in izdajala tukaj svoj list. Njegov predlog je bil, da se po tej konvenciji sočlani člani društva Slov. D. zbirajo, katera se je združila s SNPJ k društvu "V boj".

V decembru 1924 se nam je prišlo na šolsko društvo "V boj". V tem času je bilo društvo v Clevelandu in izdajala tukaj svoj list. Njegov predlog je bil, da se po tej konvenciji sočlani člani društva Slov. D. zbirajo, katera se je združila s SNPJ k društvu "V boj".

V decembru 1924 se nam je prišlo na šolsko društvo "V boj". V tem času je bilo društvo v Clevelandu in izdajala tukaj svoj list. Njegov predlog je bil, da se po tej konvenciji sočlani člani društva Slov. D. zbirajo, katera se je združila s SNPJ k društvu "V boj".

V decembru 1924 se nam je prišlo na šolsko društvo "V boj". V tem času je bilo društvo v Clevelandu in izdajala tukaj svoj list. Njegov predlog je bil, da se po tej konvenciji sočlani člani društva Slov. D. zbirajo, katera se je združila s SNPJ k društvu "V boj".

V decembru 1924 se nam je prišlo na šolsko društvo "V boj". V tem času je bilo društvo v Clevelandu in izdajala tukaj svoj list. Njegov predlog je bil, da se po tej konvenciji sočlani člani društva Slov. D. zbirajo, katera se je združila s SNPJ k društvu "V boj".

V decembru 1924 se nam je prišlo na šolsko društvo "V boj". V tem času je bilo društvo v Clevelandu in izdajala tukaj svoj list. Njegov predlog je bil, da se po tej konvenciji sočlani člani društva Slov. D. zbirajo, katera se je združila s SNPJ k društvu "V boj".

V decembru 1924 se nam je prišlo na šolsko društvo "V boj". V tem času je bilo društvo v Clevelandu in izdajala tukaj svoj list. Njegov predlog je bil, da se po tej konvenciji sočlani člani društva Slov. D. zbirajo, katera se je združila s SNPJ k društvu "V boj".

V decembru 1924 se nam je prišlo na šolsko društvo "V boj". V tem času je bilo društvo v Clevelandu in izdajala tukaj svoj list. Njegov predlog je bil, da se po tej konvenciji sočlani člani društva Slov. D. zbirajo, katera se je združila s SNPJ k društvu "V boj".

V decembru 1924 se nam je prišlo na šolsko društvo "V boj". V tem času je bilo društvo v Clevelandu in izdajala tukaj svoj list. Njegov predlog je bil, da se po tej konvenciji sočlani člani društva Slov. D. zbirajo, katera se je združila s SNPJ k društvu "V boj".

V decembru 1924 se nam je prišlo na šolsko društvo "V boj". V tem času je bilo društvo v Clevelandu in izdajala tukaj svoj list. Njegov predlog je bil, da se po tej konvenciji sočlani člani društva Slov. D. zbirajo, katera se je združila s SNPJ k društvu "V boj".

V decembru 1924 se nam je prišlo na šolsko društvo "V boj". V tem času je bilo društvo v Clevelandu in izdajala tukaj svoj list. Njegov predlog je bil, da se po tej konvenciji sočlani člani društva Slov. D. zbirajo, katera se je združila s SNPJ k društvu "V boj".

V decembru 1924 se nam je prišlo na šolsko društvo "V boj". V tem času je bilo društvo v Clevelandu in izdajala tukaj svoj list. Njegov predlog je bil, da se po tej konvenciji sočlani člani društva Slov. D. zbirajo, katera se je združila s SNPJ k društvu "V boj".

V decembru 1924 se nam je prišlo na šolsko društvo "V boj". V tem času je bilo društvo v Clevelandu in izdajala tukaj svoj list. Njegov predlog je bil, da se po tej konvenciji sočlani člani društva Slov. D. zbirajo, katera se je združila s SNPJ k društvu "V boj".

V decembru 1924 se nam je prišlo na šolsko društvo "V boj". V tem času je bilo društvo v Clevelandu in izdajala tukaj svoj list. Njegov predlog je bil, da se po tej konvenciji sočlani člani društva Slov. D. zbirajo, katera se je združila s SNPJ k društvu "V boj".

V decembru 1924 se nam je prišlo na šolsko društvo "V boj". V tem času je bilo društvo v Clevelandu in izdajala tukaj svoj list. Njegov predlog je bil, da se po tej konvenciji sočlani člani društva Slov. D. zbirajo, katera se je združila s SNPJ k društvu "V boj".

V decembru 1924 se nam je prišlo na šolsko društvo "V boj". V tem času je bilo društvo v Clevelandu in izdajala tukaj svoj list. Njegov predlog je bil, da se po tej konvenciji sočlani člani društva Slov. D. zbirajo, katera se je združila s SNPJ k društvu "V boj".

V decembru 1924 se nam je prišlo na šolsko društvo "V boj". V tem času je bilo društvo v Clevelandu in izdajala tukaj svoj list. Njegov predlog je bil, da se po tej konvenciji sočlani člani društva Slov. D. zbirajo, katera se je združila s SNPJ k društvu "V boj".

V decembru 1924 se nam je prišlo na šolsko društvo "V boj". V tem času je bilo društvo v Clevelandu in izdajala tukaj svoj list. Njegov predlog je bil, da se po tej konvenciji sočlani člani društva Slov. D. zbirajo, katera se je združila s SNPJ k društvu "V boj".

V decembru 1924 se nam je prišlo na šolsko društvo "V boj". V tem času je bilo društvo v Clevelandu in izdajala tukaj svoj list. Njegov predlog je bil, da se po tej konvenciji sočlani člani društva Slov. D. zbirajo, katera se je združila s SNPJ k društvu "V boj".

V decembru 1924 se nam je prišlo na šolsko društvo "V boj". V tem času je bilo društvo v Clevelandu in izdajala tukaj svoj list. Njegov predlog je bil, da se po tej konvenciji sočlani člani društva Slov. D. zbirajo, katera se je združila s SNPJ k društvu "V boj".

V decembru 1924 se nam je prišlo na šolsko društvo "V boj". V tem času je bilo društvo v Clevelandu in izdajala tukaj svoj list. Njegov predlog je bil, da se po tej konvenciji sočlani člani društva Slov. D. zbirajo, katera se je združila s SNPJ k društvu "V boj".

V decembru 1924 se nam je prišlo na šolsko društvo "V boj". V tem času je bilo društvo v Clevelandu in izdajala tukaj svoj list. Njegov predlog je bil, da se po tej konvenciji sočlani člani društva Slov. D. zbirajo, katera se je združila s SNPJ k društvu "V boj".

V decembru 1924 se nam je prišlo na šolsko društvo "V boj". V tem času je bilo društvo v Clevelandu in izdajala tukaj svoj list. Njegov predlog je bil, da se po tej konvenciji sočlani člani društva Slov. D. zbirajo, katera se je združila s SNPJ k društvu "V boj".

V decembru 1924 se nam je prišlo na šolsko društvo "V boj". V tem času je bilo društvo v Clevelandu in izdajala tukaj svoj list. Njegov predlog je bil, da se po tej konvenciji sočlani člani društva Slov. D. zbirajo, katera se je združila s SNPJ k društvu "V boj".

V decembru 1924 se nam je prišlo na šolsko društvo "V boj". V tem času je bilo društvo v Clevelandu in izdajala tukaj svoj list. Njegov predlog je bil, da se po tej konvenciji sočlani člani društva Slov. D. zbirajo, katera se je združila s SNPJ k društvu "V boj".

V decembru 1924 se nam je prišlo na šolsko društvo "V boj". V tem času je bilo društvo v Clevelandu in izdajala tukaj svoj list. Njegov predlog je bil, da se po tej konvenciji sočlani člani društva Slov. D. zbirajo, katera se je združila s SNPJ k društvu "V boj".

V decembru 1924 se nam je prišlo na šolsko društvo "V boj". V tem času je bilo društvo v Clevelandu in izdajala tukaj svoj list. Njegov predlog je bil, da se po tej konvenciji sočlani člani društva Slov. D. zbirajo, katera se je združila s SNPJ k društvu "V boj".

V decembru 1924 se nam je prišlo na šolsko društvo "V boj". V tem času je bilo društvo v Clevelandu in izdajala tukaj svoj list. Njegov predlog je bil, da se po tej konvenciji sočlani člani društva Slov. D. zbirajo, katera se je združila s SNPJ k društvu "V boj".

V decembru 1924 se nam je prišlo na šolsko društvo "V boj". V tem času je bilo društvo v Clevelandu in izdajala tukaj svoj list. Njegov predlog je bil, da se po tej konvenciji sočlani člani društva Slov. D. zbirajo, katera se je združila s SNPJ k društvu "V boj".

V decembru 1924 se nam je prišlo na šolsko društvo "V boj". V tem času je bilo društvo v Clevelandu in izdajala tukaj svoj list. Njegov predlog je bil, da se po tej konvenciji sočlani člani društva Slov. D. zbirajo, katera se je združila s SNPJ k društvu "V boj".

V decembru 1924 se nam je prišlo na šolsko društvo "V boj". V tem času je bilo društvo v Clevelandu in izdajala tukaj svoj list. Njegov predlog je bil, da se po tej konvenciji sočlani člani društva Slov. D. zbirajo, katera se je združila s SNPJ k društvu "V boj".

V decembru 1924 se nam je prišlo na šolsko društvo "V boj". V tem času je bilo društvo v Clevelandu in izdajala tukaj svoj list. Njegov predlog je bil, da se po tej konvenciji sočlani člani društva Slov. D. zbirajo, katera se je združila s SNPJ k društvu "V boj".

V decembru 1924 se nam je prišlo na šolsko društvo "V boj". V tem času je bilo društvo v Clevelandu in izdajala tukaj svoj list. Njegov predlog je bil, da se po tej konvenciji sočlani člani društva Slov. D. zbirajo, katera se je združila s SNPJ k društvu "V boj".

V decembru 1924 se nam je prišlo na šolsko društvo "V boj". V tem času je bilo društvo v Clevelandu in izdajala tukaj svoj list. Njegov predlog je bil, da se po tej konvenciji sočlani člani društva Slov. D. zbirajo, katera se je združila s SNPJ k društvu "V boj".

V decembru 1924 se nam je prišlo na šolsko društvo "V boj". V tem času je bilo društvo v Clevelandu in izdajala tukaj svoj list. Njegov predlog je bil, da se po tej konvenciji sočlani člani društva Slov. D. zbirajo, katera se je združila s SNPJ k društvu "V boj".

V decembru 1924 se nam je prišlo na šolsko društvo "V boj". V tem času je bilo društvo v Clevelandu in izdajala tukaj svoj list. Njegov predlog je bil, da se po tej konvenciji sočlani člani društva Slov. D. zbirajo, katera se je združila s SNPJ k društvu "V boj".

V decembru 1924 se nam je prišlo na šolsko društvo "V boj". V tem času je bilo društvo v Clevelandu in izdajala tukaj svoj list. Njegov predlog je bil, da se po tej konvenciji sočlani člani društva Slov. D. zbirajo, katera se je združila s SNPJ k društvu "V boj".

V decembru 1924 se nam je prišlo na šolsko društvo "V boj". V tem času je bilo društvo v Clevelandu in izdajala tukaj svoj list. Njegov predlog je bil, da se po tej konvenciji sočlani člani društva Slov. D. zbirajo, katera se je združila s SNPJ k društvu "V boj".

V decembru 1924 se nam je prišlo na šolsko društvo "V boj". V tem času je bilo društvo v Clevelandu in izdajala tukaj svoj list. Njegov predlog je bil, da se po tej konvenciji sočlani člani društva Slov. D. zbirajo, katera se je združila s SNPJ k društvu "V boj".

V decembru 1924 se nam je prišlo na šolsko društvo "V boj". V tem času je bilo društvo v Clevelandu in izdajala tukaj svoj list. Njegov predlog je bil, da se po tej konvenciji sočlani člani društva Slov. D. zbirajo, katera se je združila s SNPJ k društvu "V boj".

V decembru 1924 se nam je prišlo na šolsko društvo "V boj". V tem času je bilo društvo v Clevelandu in izdajala tukaj svoj list. Njegov predlog je bil, da se po tej konvenciji sočlani člani društva Slov. D. zbirajo, katera se je združila s SNPJ k društvu "V boj".

V decembru 1924 se nam je prišlo na šolsko društvo "V boj". V tem času je bilo društvo v Clevelandu in izdajala tukaj svoj list. Njegov predlog je bil, da se po tej konvenciji sočlani člani društva Slov. D. zbirajo, katera se je združila s SNPJ k društvu "V boj".

nje, korajža in družabnost. Iskrena zahvala gre tudi vsem delavcem ki so pomagali pri bari, v kuhinji, pri vratih in drugod, in vsem ki so se udeležili tega večera. Hvala Andy Božiču, predsedniku Clevelandске Federacije SNPJ in društvu Vipavski Rap, št. 312 za dar ker se ni mogel udeležiti zabave. Iskren pozdrav članstvu društva Vodnikov Venec in vsemu članstvu SNPJ, kakor tudi vsem drugim naprednim rojakom.

Na svidenje prihodnje nedelje, 8. novembra pri društvu V Boj, na 30 letnici v Slovenskem Delavskem Domu na Waterloo Road.

Anton Jankovich

Zahvala Jadrana

Pevsko društvo Jadran se zahvaljuje vsem delavcem in delavkam ki so pripomogli do uspeha pri našem koncertu v nedeljo 1. novembra. Tudi občinstvu se zahvaljujemo za lep posnet popoldne in zvečer. Mišlim, da ste bili vsi zadovoljni s programom.

Videli ste, da imamo pri društvu Jadran več mladih fantov in deklet. Tak uspeh kakor smo ga imeli v nedeljo daje mladini korajžo in veselje za napredek. Videli boste kakšni pevci in pevke bodo čez čas. Ne bo slovenska pesem pozabljena, dokler bomo imeli tako složnost kot jo imamo med mladimi pevci.

Se enkrat se zahvaljujemo vsem za prijaznost in upamo, da nas boste še naprej podpirali.

Članom Jadrana pa poročam, da se bo vršila seja v četrtek, 5. novembra na odru Slovenskega Delavskega Doma ob 8. zvečer. Bodite vsi točni in oni ki imate še vstopnice jih prinesete nazaj. Po seji se bomo pa prav po domače zabavali.

Celia Jacklitz, tajnica

Martinova nedelja

V nedeljo 8. novembra se bo vršila domača veselica v Frank Mervarjevi dvorani. Pričetek bo ob 4. popoldne.

Vabim vse tiste ki so imeli nabiralne pole za šmihelsko gasilno brigado in tiste, ki so se zanimali za to. Pripeljite svoje prijatelje. Vstopnina je prosta.

Zabava se bo vršila v počast sodnika Lauscheta ki je obsojil šmihelski dolg na 11,000 dinarjev. Odposlali pa smo že 12,000 dinarjev.

Na svidenje v nedeljo.

Joe Pograjc

Po volitvah in shod

Cleveland, O.

Predno bodo te vrstice prišle do čitatelja, bodo volitve že končane. Povzročile so toliko hrušča in trušča, da so ponovno zmešale delovno ljudstvo, ki je ponovno nasledilo na limanec in se izreklo za kapitalistični, izkoriščevalni sistem, namesto za socialističnega, kateri bi za vedno odpravil izkoriščanje in ustvaril pravo blagostanje, svobodo in mir ameriškemu ljudstvu.

S tem pa še ni rečeno, ker so se ameriški volilci v večini izrekli za kapitalizem, da moramo mi, ki verujemo v socializem, postati malomarni. Še od daleč ne! Naša naloga je, da se sedaj, po volitvah, še bolj z energijo podamo na delo, da z izobrazbo pridobimo delavstvo za socializem. Naša naloga je, da širimo letake, pridobivamo naročnike na soc. liste, prirejamo predavanja, shode i. t. d.

Soc. klub št. 27, JSZ, se zaveša, da je treba z izobraževalnim delom pričeti takoj po volitvah. Zato sklicuje javni shod v soboto 7. novembra, kateri se bo vršil v S. N. Domu na St. Clair ave. v dvorani št. 1, novo poslopje. Sreča je nanesla, da se bo dotični večer nahajal v Clevelandu sodrug Frank Zaitz, urednik Proletarca in predsednik nadzornega odbora SNPJ, kateri bo na shodu glavni govornik. Shod se prične ob 7:30 zvečer. Po končanem govorniškem programu se bo vršila prosta zabava in ples. Vstopnina je prosta.

Vabljeni ste vsi prijatelji in simpatičarji delavskega gibanja, da se shoda v soboto zvečer 7. novembra v velikem številu udeležite. Sodrugi Zaitz je izvrsten govornik in je pravi užitek poslušati ga. Pridite!

Na Zahvalni dan, 26. novembra, obhaja soc. pevski zbor Zarja 20-letnico obstoja. Rezervirajte si 26. nov. za Zarjino prireditev.

Louis Zorko

AMERIKA SE Približuje FIZOLOVEMU STANDARDU

(Dolje s 1. strani)

svrhe in predmete, ki ga bo stala pet milijonov dolarjev. Iz fiziološke kaše bodo izdelovali volane in druge avtne pritlikline. Fiziološko olje pa mu služi za barvo raznih vrst, za lepilo in celo kavčuk pridobiva iz njega. Lani ga je Fordova družba porabila skoraj 600,000 bušljev, 100,000 bušljev za plastični material, ostalo pa za olje. Ta material je tudi precej cenejši kakor pa material, katerega nadomesti. In Fordu se bo ta investicija tudi dobro izplačala. V "dobrih" časih bo izdeloval kitajski fiziološki v industrijske svrhe, v slabih časih pa za človeško hrano.

Kot prej omenjeno, služi ta fiziološki tudi za najrazličnejša živilna nadomestila. Mlinarji ga mešajo s pšenično moko, da kruh dalj časa ostane svež in je tudi težji. Predelujejo ga v mleko, ki ima sicer polovico manj hranilne vrednosti kakor kravje mleko. Mesarske tvrdke ga devajo v klobase — jetrnice, "bolonke" in "corned beef hash" — ker absorbira štirikrat več vode kakor meso. Mesa denejo le toliko, da klobase obdrže njegov duh. To delajo že od 1928, toda zvezni poljedelski department še ni izdelal metode

po kateri bi bilo mogoče ugotoviti, koliko fiziološke primese je vmes.

Kjerkoli živežne družbe lahko nadomestijo mleko, jajca, meso maslo in žitna jedila z izdelki iz tega fiziola, to store, ker je to ceneje kakor pa pristno blago. Seveda prodajajo te potrebščine za pristno blago in žanjejo denar.

Nagla "asimilacija" kitajskega fiziola tudi ni brez socialnega pomena za Ameriko. Definitivno predstavlja "dieto slabih časih". V dobrih časih se rabi kot nadomestilo ali primes. Prišel je v deželo v dobi padajočega življenjskega standarda za delovne mase in s tega vidika je simbol depresijske civilizacije. Business Week, publikacija velebiznisa, ga sicer smatra za "rešitev farmarjev," toda je dvomljivo če bodo zadolženi farmarji mogli z njim odganjati šerife, ko pride nova kriza.

ZGUBILA JE 20 FUNTOV DEBELOSTI

Bodite živahni in vitki — to imate lahko ako ne poslušate klepetulj. Ako hočete shujšati ne vživajte veliko mastnih jedil, masla, smetane in sladkarij — povzrite več sadja in zelenjave in vzemite vsako jutro pol žlice Kruschen Salts v kozarcu vode.

Mrs. Elma Verille, Havre de Grace, Md., piše: "Shujšala sem za 20 funtov. Sedaj mi oblika dobro pristoja." Nobene drastične telesne vadbe, ako vsaki dan povzimate Kruschen Salts.

AKO IZVESTE NOVIČO,

ki se vam zdi zanimiva, jo sporočite nam, ker bo gotovo tudi druge zanimala. Oglasite se v uradu, pišite ali pokličite telefonično

HENDERSON 5811

Lahko sporočite tudi našim zastopnikom:

V St. Clair okrožju:

John Renko, 955 E. 76 St.

Za Collinwood, Nottingham, Noble:

John Steblaj, 390 E. 162 St.

Za Newburg in West Side:

John Peterka, 1121 E. 68 St.

LETALSKA NESREČA NA JENISEJU

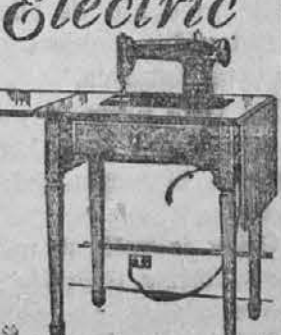
Na Jeniseju v bližini Nikulina se je 23. avgusta primerila huda letalska katastrofa, ki je zahtevala dvanajst človeških življenj. Z višine je tresčilo v vodo veleletalo, ki je vozilo na jenisejski progi. Aeroplan je padel v valove deroče reke, kjer so štirje člani posadke ter osem potnikov utonili.

Tri druge potnike so utegnili rešiti ribiči, ki so prav ob času katastrofe lovili v bližini ponesrečencev. Toda tudi ta trojica je tako močno poškodovana, da dvomijo, če bo kateri od njih okrevl.

Jenisej je največja sibirska reka ter doseže že pri izlivu sovodja Angare širino enega do dveh kilometrov, v tundri pa se njegove vode razlijejo čez kakšnih 50 km široko površino.

Oglašajte v — "Enakopravnosti"

De Luxe SINGER Electric

The greatest achievement in the design and construction of fine sewing machines. When closed the machine is entirely concealed, making a beautiful console table. See it on display at

SINGER

Erasmus Gorshe
1030 East 66th Place
Corner St. Clair
Hend. 4245

Vsem Slovencem,

ki čitajo angleško, kakor tudi staršem, ki želijo dati svojim odraslim sinovim in hčeram v roke dobro knjigo, priporočamo

krasno novo povest

Grandsons

(VNUKI)

KATERO JE SPISAL

Louis Adamic

Avtor 'The Native's Return', 'Laughing in the Jungle' in 'Dynamite'

✱ ✱

To je povest treh vnukov slovenskega izseljenca v Ameriki.

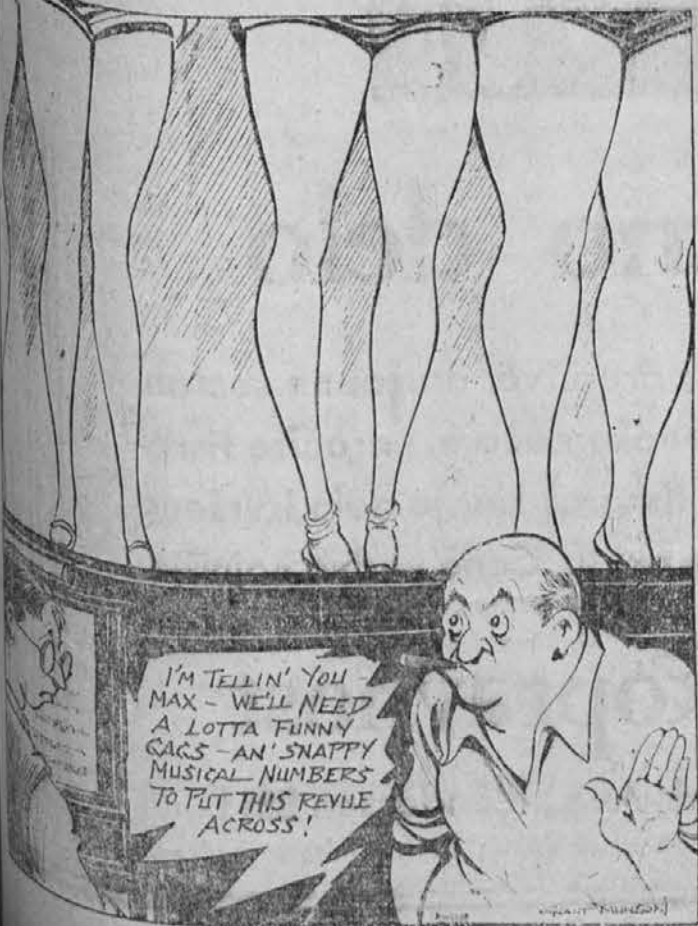
Cena lepo vezani knjigi obsegajoči 371 strani, je \$2.50.

NAROČILA SPREJEMA

ENAKOPRAVNOST

6231 ST. CLAIR AVE. — — — — CLEVELAND, OHIO

LIFE'S BYWAYS

PREČITAJTE in TAKOJ SPOROČITE

svoje ime, naslov, poklic in tel. štev.

DA TUDI VAŠE IME UVRSTI KLASIFICIRANI

ISČEJO SE POVERJENCI za nabiranje podatkov v vanki koloniji. Dostojen zaslužek ob malom trudu za zanesljivo, inteligentno in poznano osebo. PIŠITE!

NARODNI ADRESAR
AMERIŠKIH
HRVATOV-SLOVENCEV-SRBOV
IVAN MLADINKO
Urednik
156 Fifth Ave. New York, N.Y.

Carica Katarina

Zgodovinski roman

Kakor je od Orlova zvedela, jo bodo pevali v Petrogradu. — Kaj pa bo potem z njo?

Ubili se je ne bodo upali, — javno je ne bodo poslali na morišče. Zapri jo bodo, kakor so zapri nesrečnega jetnika v Schlussemburgu.

Grofica Klarisa Pineberg si še sama ni bila na jasnem, kaj bi ji bilo ljubše: ali takojšnja smrt, četudi zahrbtna, ali pa strašna leta jetništva.

Misel, da bi morala v zaporu znoreti, ji je bil strašnejša, zdelo se ji je tisočkrat hujša, kakor ona, da bi jo odgnali na morišče, tam pa bi morala položiti glavo pod krvnikovo sekuro.

Sklenilapa je, da ne bo na noben način odstopila od svojih pravic.

Ne Klarisa bi rajše umrla, kakor pa da bi se ponižala pred Katarino, ki ni bila v njenih očeh ničesar drugega, kakor tatnica, ki ji je ukradla prestol in jo oropala njenih pravic, blodnica, ki se je znala s sleparijami in podobnimi pripomočki ogniti s škrilatom in hermelinom.

Kljub vsem strahotam, ki so zijale pred njo, je bila Klarisa le radovedna, kakšna je prav za prav ta Katarina.

Na vsak način je morala biti zelo modra žena, ker se drugače ne bi mogla obdržati na prestolu.

Orlov je večkrat začel pogovor s Klariso, toda ona ga je vedno zavrnila.

Odkrito mu je pokazala, kako ga sovraži in zaničuje.

— Sedaj ste dosegli svoj cilj, — reče Klarisa, — ko je nekoč Orlov zopet začel z njo pogovor. — Gotovo ste zelo zadovoljni in veseli, ker se vam je zvižala tako dobro posrečila.

Vi vodite k carici nevarno nasprotnico. Knez Orlov, z milostjo vas bo sprejela in kmalu boste carici zopet to, kar ste ji nekoč bili, — povzpeli se boste

na Potemkinovo mesto. Zopet se boste udobno počutili v starih sobah caričinega miljenca.

Orlov se vgrizne v ustnico. Ničesar ne odvrne.

To je bila sodba, ki jo bo gotovo sprejel ves svet o njem.

Katarina ga je zapustila, — to je bila njena muhavost.

In sedaj bo zopet muhavost, ko mu bo izkazala svojo milost, on pa — on se ji bo približal kakor ubogljiv pesek.

Za te besede bi Klariso najraje ustrelil, toda čudno, — v njegovem srečju čustvo sovraštva na Klariso ni moglo najti prostora.

Ali je bilo to zato, ker se je vedel napram njej strahopetno in podlo in ker je zlorabil njeno zaupanje, ko jo je zvabil v past.

Ne, to je bilo neko drugo čustvo, ki ga Orlov nikakor ni mogel razumeti. Tega čustva si ni mogel razložiti. Dolgo se je vpraševal, zakaj je tako blag napram tej jetnici, tako blag, kakor še nikoli v življenju.

Ali je ljubil Klariso? Ali jo je hotel osvojiti?

Ne!

Bila je sicer lepa, videl je, da je zapeljiva, toda nikoli ni niti pomislil na to, da bi izkoristil samoto in se je dotaknil.

Toda vendar je postal vedno zelo nemiren, kadarkoli je začutil njeno bližino.

Tega čustva se nikakor ni mogel osvojiti, — ko jo je gledal, je čutil nekaj sličnega kakor kes.

Celo sam še ni vedel, kaj se bo zgodilo s Klariso.

Minister Panin mu je samo javil, da naj pripelje jetnico v Petrograd in naj jo zapre v Petro-pavlovsko trdnjavo.

Toda Orlov ni niti malo dvomil, da bo spravila Katarina to upornico s sveta.

Storiti koga neškodljivega,

pa je pomenilo za Katarino — ubiti!

Knez se je nahajal s svojo žrtvijo že blizu Petrograda, še eno uro in že bo v prestolnici.

Skoro bo napočil trenutek, ko se bo moral ločiti od Klarise in on ni dvomil, da je ne bo nikoli več videl.

Voz je drčal po veliki cesti, ki je vodila v Petrograd.

Močni hrasti so rasti ob cesti, solnce pa, ki je zahajalo, jim je razsvetljevalo visoke, zelene vrhove.

Tedaj se obrne nenadoma Orlov k svoji jetnici in ji reče skoraj mehko:

— Grofica, čez eno uro bomo na cilju, potem pa se bova ločila.

— Tem boljše, — reče ona in obrne glavo.

— Vem, da me sovražite, — toda ali morem drugače?

Klarisa, vi me sovražite, ker sem vas upropastil, toda storil sem to po ukazu moje carice. Če ne bi jaz sprejel te naloge, našlo bi se deset drugih.

Toda jaz vem, da tem desetim morda ne bi toliko zaupala kakor ravno vam, odvrne Klarisa in ostro pogleda svojega spremeljvalca, — tem se najbrž ne bi posrečilo, da bi me odpeljal iz Benetk.

Neumna sem bila in še danes mi je nerazumljivo, kako to, da sem se odzvala vašemu povabilu in da sem stopila na krov vaše ladje, ki zame ni bila ničesar drugega, kakor ruska tla. Neumna sem bila, ker sem stopila kot upornica na sovražna tla, toda —

Klarisa umolkne in povese pogled.

— Toda? — vpraša Orlov. — Grofica, povejte, kar ste hoteli dejati.

— Zmotila so me neka čustva, o katerih ne vem kaj naj mislim. Nekaj me je vleklo k vam, toda vendar, — vendar vas nikoli nisem ljubila, knez Orlov!

Knez Gregor Orlov se zamislil.

Da, ta mlada lepa žena ima prav, — tudi njo je nekaj privlačilo k njemu, če tudi ga je sovražila, — in on se je tako nahajal pred neko zagonečno skrivnostjo.

Klarisa je bila zanj sovražnica Rusije, nasprotnica Katarine, v njej je videl le orodje, ki se ga je poslužil, da si zopet pridobi Katarinino milost.

Ta uspeh mu bo pomagal, da si bo pridobil še več časti in slave, toda vendar je želel, da ne bi bil zagledal Klarise, da nikoli ne bi bil izpolnil Katarinin strah ni ukaz.

Ali res obstoji neka zagonečna in skrivnostna vez, ki spaja gotove ljudi, kljub temu da za

to ni nobenih posebnih vzrokov?

Orlov je vedel, da vodi lepo grofico Pineberg v pogubo.

Poznal je usodo, ki čaka nesrečno ženo, — vedel je, da bo morala Klarisa umreti v Petro-pavlovski trdnjavi.

Oh, kako bi bil srečen, če bi mogel nesrečnico rešiti!

Morda prvič v svojem življenju začuti željo, da na vsak način reši človeško življenje, — prvič je zaželel, da bi se mu posrečilo uničiti caričino zapoved.

Toda sedaj je bilo prepozno! Voz je že zapeljal skozi mestna vrata, že se je bližal veliki palači ruske vladce kjer je stanoval petrogradski poveljnik.

Tu je moral jetnico izročiti.

Od tega trenutka naprej bo grofica Klarisa zanj izgubljena. Od tega trenutka ne bo mogel za njo ničesar več storiti.

Orlov pogleda na uro.

Cez tri minute bo došel na cilj.

Kmalu bo na predzadnji postaji, ker zadnja bo Petropavlovskaja trdnjava.

— Klarisa, — reče Orlov in se skloni k njej, — čez nekaj trenutkov se bodo ločila najina pota!

— Vem, — odvrne mirno lepa žena. — Vaša pot vodi h Katarini, ki vas bo proslavljala, moja pa vodi v smrt!

— Klarisa, ali mi ne morete odpustiti? — zašepeče Orlov.

— Ali niste tako velikodušni, da bi mi odpustili, — nisem delal iz lastne pobude, izvršil sem le ukaz svoje carice.

— Vi sami pravite, — odvrne Klarisa in skomigne z rameni, da vam nimam kaj odpustiti. Bili ste slepo orodje v roki mogočne žene. Kdo bi se jezil na krvnikovo sekuro, mesto na krvnika?

Orlov stisne ustnice, — njegove besede so ga poniževale.

Zdajci so dospeli do velike vladine palače in kočija se ustavi.

Trenutek pozneje se že odpro vrata, kozaki priskočijo in odvedejo jetnico v poslopje.

Klariso je obkolilo deset kozakov z nabitimi puškami.

Orlov se poda počasi za njimi.

(Dalje prihodnjic)

J. GORJANEC:

Rano spoznanje

Vsak človek doživi uro, ko stopi življenje v vsej svoji zlobi in hinavščini pred njega, razruši mu najdražja svetišča ter ga poniža do tal. In ta ura ni zapisana v nobenih bukvah in nobeni pratiki; nenadoma se prikaže pri polnem kozarcu ali veseli pesmi tajna roka ter za piše na steno svojo obsodbo. Utihtne pesem v grlu, trepetaje spuste prsti kupo in mrzla groza leže z vso svojo težo na srce.

Zgodaj sem dočakal to uro, ali vendar je spomin na njo še pravitako svež, kot bi šla pravkar mimo mene, kajti vtisnila se mi je v srce z vso svojo veliko zlobno in podlostjo, kot bi jo z dletom v skalo vsekali.

Teklo mi je menda četrto leto. Sedel sem na vrtu med grebicami, igral se z zakasnelim cvetjem in moje srce je bilo pesem pomladi in sonca. Jesen je bila. Listje na drevju je rumenelo in sadje ležalo na kupih med ožgano travo. Prav pred mene je padlo lepo rdeče jabolko; vesel sem segel po njem ter ga nesel v usta. Ali tedaj me je zgrabila trda roka, pekoč udarec sem začutil na licu in obsula me je ploha psov, ki jih pa v svoji nedolžnosti nisem razumel. Spustil sem jabolko na tla in bridko jokaje tekem k ma-

teri. Vzela me je v naročje, stisnila na prsa, poljubila na čelo ter me z mehкими besedami tolažila. Ko sem se nekoliko pomiril, sem vprašal svojo tolažnico:

— "Mati, kaj se pravi pankert?"

Zgodilo se je nekaj, kar nisem pričakoval: mati me je še tesneje objela, obsula me s poljubi in brezupno zaplakala.

Nisem razumel zlobe, ki je bila v tej besedi, ali čutil sem, da so ljudje hudobni in krivični, in v moji nedolžni otroški duši je vzklikala prva kal sovraštva do njih, ki so mi storili krivico, pojavila se prva senca nezaupnosti do pestrega sveta, ki se je tako mamljivo smehljal tam za mejami domačega dvorišča.

Tako je šla mimo mene težka ura spoznanja. Moje srce, odprto do tedaj vsakemu na stežaj, se je zaprlo pred vsem svetom, zaklenilo se v svojo mržnjo, nehal sem biti otrok.

Frigidaire

Malo rabljena električna ledenica, 7 cubic ft., se proda po nizki ceni; da si prihranite \$60 — Poizve se na 15704 Waterloo Road.

CIMPERMAN COAL

1261 Marquette Avenue
Henderson 3113

Dober premog — hitra postrežba.

J. J. FRERICKS

MEN LOVE PEPPY GIRLS

You can become peppy this easy way

If you are happy and peppy and full of fun, men will take you places. If you are lively, they will invite you to dances and parties. BUT, if you are cross and lifeless and always tired out, men won't be interested in you. Men don't like "quiet" girls. Men go to parties to enjoy themselves. They want girls along who are full of pep.

LYDIA E. PINKHAM'S VEGETABLE COMPOUND helps give you pep and energy. For over thirty years girls and women have been taking this famous old medicine to pep them up... to help give them strength, energy, sparkle. Notice the girls and women about you who are full of pep. Ask them what makes them peppy. If they are honest, many of them will give the credit to LYDIA E. PINKHAM'S VEGETABLE COMPOUND. You should give LYDIA E. PINKHAM'S VEGETABLE COMPOUND a try. Girls with pep are more attractive to men.

Benno B. Leustig
1034 ADDISON ROAD
ENDicott 3426

Millions prefer it to mayonnaise—costs less!

● Miracle Whip is different—delicious! The time-honored ingredients of mayonnaise and old-fashioned boiled dressing are combined in a new, skillful way. Given the long, thorough beating that French chefs recommend for ideal flavor and smoothness—in the Miracle Whip beater that's exclusive with Kraft.

Lično delo

Za društvene prireditve, družabne sestanke, poroke in enake slučaje, naročite tiskovine v domači tiskarni, kjer je delo izvršeno lično po vašem okusu. Cene vedno najnižje.

Enakopravnost

6231 St. Clair Ave., HEnderson 5811

Pošta? Ne, samo sortirajo Lucky

Strike Sweepstakes glasovnice

Možje v večji gornji sliki sortirajo milijone kart s katerimi ljudje vsaki teden glasujejo v Lucky Strike Sweepstakes. Pet strojev za štetje kart, kot vidite v spodnji sliki, šteje karte celi dan. Več kot 500 mož in žen je dobilo delo, da sortirajo, primirjajo in vrstijo te glasovnice in šest agencij za razpošiljanje skrbi za pošto. Pri teh je zaposlenih nadaljnjih 5,000 ljudi.

V Sweepstakes ki je spojen z Your Hit Parade radio programom na katerem se igra 15 najpopularnejših pesmi tedna je dana prilika, da ljudje pokažejo če vedo katere so najbolj popularne pesmi. Tisti ki uganemo imena dobijo zavitek Lucky Strikes cigarete, ki so lahka kajca.

Odkar je Lucky Strike prišla z Sweepstakes, delajo vse tri tovarne Lucky Strike družbe po 40 ur na teden in prodaja Lucky Strike cigaret se vedno veča.

Približno 1,500,000 dobitkov

je bilo že oddanih in veliko kadilcev je pričelo kaditi Luckies šele ko so jih dobili kot darilo v Sweepstakes. Prepričali so se pri tem, da so Luckies narejene iz najboljšega tobaka in da je ta tobak še boljši po ekskluzivni metodi pripravljanja ki je poznana kot "It's Toasted."

Your Hit Parade in Lucky Strike Sweepstakes je podan na radio dvakrat na teden, ob sredah zvečer na National Broadcasting Co., ob sobotah pa na Columbia Broadcasting System.

PAIN-EXPELLER
Pomoč od strašnih bolečin nevalgije — takoj.
PAIN-EXPELLER
35c. in 70c. pri vseh lekarnarjih.

FRANK ZAKRAJŠEK
Slovenski pogrebnik
1105 NORWOOD RD. ENdicott 4735

Ne bodite sužnji neprebave
TRINER'S ELIXIR OF BITTER WINE
Želodčno zdravilo iskreno priporočano
— Pišite po brezplačen vzorec —
Triner's Bitter Wine Co.
544 S. Wells St., Chicago, Ill.
Send me a free sample.
Name _____
Address _____
Pri vseh drugistih

PRI MANDEL'S - 15300-08 Waterloo Rd.
se še dobi
Prvovrstno Ohijsko in Californijsko
GROZDJE IN MOŠT
IN TUDI SODE
Imamo tudi 75 ton zelnatih glav za kisló zelje
Se priporočamo